

FIȘA DISCIPLINEI

1. Date despre program

Instituția de învățământ superior	Universitatea „Ștefan cel Mare” din Suceava
Facultatea	Facultatea de Inginerie Electrică și Știința Calculatoarelor
Departamentul	Calculatoare
Domeniul de studii	Inginerie Electronică Telecomunicații și Tehnologii Informaționale
Ciclul de studii	Masterat
Programul de studii	Securitate cibernetică

2. Date despre disciplină

Denumirea disciplinei	Etică și integritate academică				
Titularul activităților de curs	prof. univ. dr. Bogdan POPOVENIUC				
Titularul activităților aplicative	lector univ. dr. Marius Constantin CUCU				
Anul de studiu	II	Semestrul	2	Tipul de evaluare	colocviu
Regimul disciplinei	Categorizația formativă a disciplinei DSI – Discipline de sinteză; DAP – Discipline de aprofundare				DSI
	Categorizația de opționalitate a disciplinei: DI - impusă, DO - opțională, DF - facultativă				DI

3. Timpul total estimat (ore alocate activităților didactice)

I.a) Număr de ore, pe săptămână	1	Curs	0,5	Seminar	0,5	Laborator	-	Proiect	-
I.b) Totalul de ore (pe semestru) din planul de învățământ	14	Curs	7	Seminar	7	Laborator	-	Proiect	-

II. Distribuția fondului de timp pe semestru	ore
II.a) Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe	15
II.b) Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren	10
II.b) Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri	10
II.d) Tutoriat	
III. Examinări	1
IV. Alte activități (precizați):	

Total ore studiu individual II (a+b+c+d)	35
Total ore pe semestru (Ib+II+III+IV)	50
Numărul de credite	2

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

Curriculum	•
Competențe	• Abordare multidisciplinară

5. Condiții (acolo unde este cazul)

Desfășurare a cursului	• Sală dotată cu proiector	
Desfășurare aplicații	Seminar	• Sală dotată cu proiector
	Laborator	• Nu este cazul
	Proiect	• Nu este cazul

6. Competențe specifice acumulate

Competențe profesionale	
Competențe transversale	• Realizarea sarcinilor profesionale în mod eficient și responsabil, cu respectarea regulilor deontologice specifice domeniului, a principiilor eticii activității științifice și a normelor de conduită integră.

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor specifice acumulate)

Obiectivul general al disciplinei	<ul style="list-style-type: none"> Creșterea gradului de conștientizare a necesității conduitei integre, a sensibilității etice, a erorilor de judecată și importanța raționamentului etic în activitatea academică prin familiarizarea cu rezultatele studiilor asupra psihologiei morale și a diverselor situații de încălcare a normelor și standardelor de conduită etică în educație, cercetare și inovare.
-----------------------------------	---

8. Conținuturi

Curs	Nr. ore	Metode de predare	Observații
<ul style="list-style-type: none"> Unitatea 1. Valori și principii etice în cercetare: elaborarea și implementarea proiectelor de cercetare, avizul etic pentru cercetare, noțiuni de legislație etică în cercetare și inovare, protecția participanților la cercetare, responsabilitatea cercetătorului și a instituției de cercetare, integritatea științifică, colegialitatea, integritatea datelor, integritatea instituțională și responsabilitatea socială, protecția subiecților umani și animalelor 	1	prelegerea-dezbatere, conversația euristică, problematizarea, organizatori grafici.	
<ul style="list-style-type: none"> Unitatea 2. Principiile eticii ingineriei: etica proiectării și inovării, integritatea științifică, integritatea instituțională, responsabilitatea socială, cercetarea pe subiecți umani și bunăstarea animalelor, inovarea 	2	prelegerea-dezbatere, conversația euristică, problematizarea, organizatori grafici.	
<ul style="list-style-type: none"> Unitatea 3. Principiile eticii tehnologiei și inovației: impactul tehnologiei asupra mediului, sănătății, securității, dreptății, drepturilor și libertăților individuale, autonomie, autenticității și identității personale, demnității umane, integritate corporală, utilizarea duală, hubrisul. 	2	prelegerea-dezbatere, conversația euristică, problematizarea, organizatori grafici.	
<ul style="list-style-type: none"> Unitatea 4. Etica publicării și comunicării științei plagiarism, falsificarea și fabricarea datelor, <i>ghost writing</i>, publicarea repetată a aceluiași conținut, avertizorii de integritate, autoratul articolelor științifice, <i>peer review</i>, bune practici în publicarea științifică, politica <i>open access</i>, drepturile de autor 	2	prelegerea-dezbatere, conversația euristică, problematizarea, organizatori grafici.	
Bibliografie			
<ul style="list-style-type: none"> Brey, Philip și Jansen, Philip, (2015). <i>Ethics Assessment in Different Fields Engineering Sciences</i>, European Commission. Dawson, A. G. (2023). <i>Artificial intelligence and academic integrity</i>. Aspen Publishing. Harris, Charles E., Pritchard, Michael S. și Rabins Michael J. (2009). <i>Engineering Ethics: Concepts and Cases</i>, (ed. 4), Wadsworth, Cengage Learning. Klein (Babbi), Anna (ed) (2012). <i>Academic Integrity at the Massachusetts Institute of Technology: A Handbook for Students</i>. MIT Press. Kline, R. R. (2002). Using history and sociology to teach engineering ethics. În <i>IEEE Technology and Society Magazine</i>, 20(4), pp. 13-20. Sandu A., Popoveniuc, B. (2018). <i>Etică și integritate în educație și cercetare</i>. București: Tritonic Books. Whitbeck, Caroline (2011). <i>Ethics in Engineering Practice and Research</i>. Cambridge: Cambridge University Press. 			
• Bibliografie minimală			
<ul style="list-style-type: none"> Socaciu, E. et al. (2018). <i>Etică și integritate academică</i>, Editura Universității din București. Socaciu, E. et al. (2018). <i>Etică și integritate academică. Instrumente suplimentare</i>, Editura Universității din București. 			

Aplicații (Seminar / laborator / lucrări practice / proiect)	Nr. ore	Metode de predare	Observații
<ul style="list-style-type: none"> Conduita academică etică Conduitele neetice în campus: agresiunea, hărțuirea, bullying-ul, conduita deranjantă la ore, furtul, defăimarea, amenințarea, consumul de alcool sau substanțe psihotrope, utilizarea incorectă a facilităților și serviciilor USV, furtul, daunele. Sancțiunile: art. 5.7.3 din RO05 	3	prelegerea conversația	
<ul style="list-style-type: none"> Etica realizării lucrărilor și proiectelor Aspecte etice implicate în realizarea unui articol științific/teză de masterat (tipurile de surse, modul de utilizare, obținerea datelor, implicarea subiecților umani, diseminarea etc.) 	4	demonstrația/ exercițiul	
Bibliografie			
<ul style="list-style-type: none"> Beer, David F., McMurrey, David (2014). <i>A Guide to Writing as an Engineer</i> (4th ed.) Wiley. NENT (2016). <i>Guidelines for Research Ethics in Science and Technology</i>. The National Committee for Research 			

Ethics in Science and Technology.

- Socaciu, E. et al. (2018). *Etică și integritate academică*, Editura Universității din București.
- Socaciu, E. et al. (2018). *Etică și integritate academică. Instrumente suplimentare*, Editura Universității din București.
- USV - *Carta Universității „Ștefan cel Mare” Suceava*. USV.
- USV - *R05.Regulament cadru privind activitatea profesională a studenților*.

Bibliografie minimală

- Socaciu, E. et al. (2018). *Etică și integritate academică. Instrumente suplimentare*, Editura Universității din București.

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

- Disciplina *Etică și integritate academică* (curs și seminar) prin obiectivele propuse vine în întâmpinarea așteptărilor sociale de formare a personalității complete cu un înalt angajament etic și moral față de situațiile profesionale și sociale
- Disciplina *Etică și integritate academică* (curs și seminar) vizează formarea unor competențe specifice incluse în standardele ocupaționale în domeniu.

10. Evaluare

10.1. Standard minim de performanță evaluare la curs

10.2. Standard minim de performanță evaluare la activitatea aplicativă

Tip activitate	Criterii de evaluare	Metode de evaluare	Pondere din nota finală
Curs	Corectitudinea răspunsurilor la subiectele de evaluare	examen grilă	50%
Seminar	Cunoștințe, mod de argumentare, capacitatea de a relaționa cunoștințele de specialitate cu situații reale.	evaluare continuă	50%
Laborator			
Proiect			

Standard minim de performanță curs și seminar

- *Însușirea principalelor noțiuni, idei, teorii; cunoașterea problemelor de bază din domeniu;*
- *Recunoașterea unor situații potențial conflictuale cu implicații etice;*
- *Ilustrarea unor situații conflictuale din perspectivă etică profesională sau academică din experiența personală și imaginarea căilor de prevenire, mediere, soluționare;*
- *Elaborarea unui proiect de specialitate aplicând atât cunoștințe, teorii și metode de diagnostic și intervenție, cât și norme și principii de etică profesională;*
- *Parcurgerea bibliografiei minimale;*

Standard maxim de performanță curs și seminar

- *Evaluează gradul de încredere al informațiilor, e.g. sursa, contextul, motivația (ascunsă) și potențialele sale conflicte cu alte dovezi în cadrul unei situații etice dilematice.*
  - *Evaluează relevanța informațiilor în ceea ce privește problemele etice analizate.*
  - *Evaluează biasurile din informații din cauza susceptibilității la părtinire sau predispoziției spre utilizarea unor euristici defectuoase în judecare și luarea deciziilor etice.*
  - *Identifică și analizează diferite perspective implicate, ridică întrebări privitoare la sursa motivației (ascunse), controlului, expertizei, legitimității pozițiilor adoptate într-o situație etică dilematică.*
  - *Demonstrează deschidere față de consecințele prioritizării anumitor perspective asupra situației etice analizate - inclusiv orice curs de acțiune sugerat de materialele analizate.*
- Formulează și comunică un argument coerent pentru poziția luată, plecând de la cele cinci dimensiuni de mai sus.*

11. Politica de etică și integritate la cursuri

Ca membri ai comunității academice ai USV așteptările sunt ca studenții să își asume respectarea *valorilor fundamentale ale integrității academice* și a conduitelor care rezultă din acestea, așa cum sunt ele definite și detaliate de *Centrul Internațional pentru Integritate Academică* (International Center for Academic Integrity - [ICAI](http://www.icaai.org)):

- **Onestitate** – să fie sinceri, să acorde credit autorilor de drept ai creațiilor folosite (lucrări, proiecte, studii, etc.), să își respecte promisiunile, să furnizeze dovezi factive, să se străduiască să fie obiectivi luând în considerare toate aspectele, inclusiv potențialele lor preconcepții;
- **Încredere** – să își expună clar așteptările și să le urmeze, să promoveze transparența în valori, procese și rezultate, să aibă încredere în ceilalți și să creadă, să încurajeze înțelegerea reciprocă, să acționeze cu autenticitate;
- **Corectitudine** – să aplice regulile și procedurile în mod consecvent, să interacționeze cu ceilalți în mod echitabil, să își păstreze mintea deschisă, să fie obiectivi și să își asume responsabilitatea pentru propriile acțiuni;

- **Respect** – să practice ascultarea activă, să fie deschiși la feedback-uri, să accepte că gândurile și ideile altora au validitate, să arate empatie, să caute să comunice deschis, să îi susțină pe ceilalți și să accepte diferențele, să conștientizeze consecințele cuvintelor și acțiunilor lor asupra celorlalți;
- **Responsabilitate** – să răspundă pentru propriile acțiuni, să se implice în conversații dificile cu ceilalți, chiar și atunci când tăcerea ar putea fi mai facilă, să cunoască și respecte regulile instituționale și codurile de conduită, să creeze și respecte limitele personale, să își urmărească și îndeplinească sarcinile și așteptările, să își modeleze și urmeze o bună conduită;
- **Curaj** – să fie curajoși chiar și atunci când alții s-ar putea să nu fie, să ia atitudine față de abateri și să îi sprijine pe alții să facă la fel, să îndure neplăcerile pentru lucrurile în care cred, să nu fie intimidați în apărarea integrității, să fie dispuși să își asume riscul și să riște eșecul.

Data completării	Semnătura titularului de curs	Semnătura titularului de aplicație
10.09.2024		

Data avizării	Semnătura responsabilului de program

Data avizării în departament	Semnătura directorului de departament

Data aprobării în Consiliul academic	Semnătura decanului